

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ГУЛИСТОН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

ТАРИХ КАФЕДРАСИ

ФАН ВА ТЕХНИКА ТАРИХИ

фанидан махсус сиртқи таълим
тарих йўналиши 2-мутахасис талабалари учун

СЕССИЯ ОРАЛИҚ ТОПШИРИҚЛАРИ

Таълим соҳаси: 5120300
2-мутахасислик, 2-курс, 3-семестр

Умумий ўқув соати	– 144
Шу жумладан:	
Маъруза	– 8
Амалиёт машғулоти	– 8
Мустақил таълим соати	–128

Гулистон – 2017

Алибеков У.Ю. **“ФАН ВА ТЕХНИКА ТАРИХИ”** фанидан сессия
оралиқ топшириқлари. Гулистон – 2017, – ___ б.

Ушбу Семинар ишланма 5120300–тарих таълим йўналишида тахсил
олаётган талабаларга мўлжалланган. Сессия оралиқ топшириқлари инар
ишланмаси ўқув мақсадлари, мавзулар бўйича амалий топшириқлар,
назорат саволлари, мустақил иш топшириқлари, тавсия қилинадиган
адабиётлар рўйхати берилган.

Масъул муҳаррир: Ў.Эрбўтаева
Тақризчи: Л.Қодирова.
Техник муҳаррир: Маматов Ш

ФАННИНГ МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ

Фаннинг мақсади Таълим йўналишида тахсил олаётган талабаларни тарих фани пайдо бўлиши ва унинг тараққиёт босқичлари ҳақида тушунча бериш ҳамда фанларнинг турлари, шу соҳаларда илмий – тадқиқот ишларини ташкил этишнинг асосий йўналишлари, принциплари, методологик асослари тўғрисидаги замонавий билимлар билан қуроллантириш, талабаларда илмий–тадқиқот ишларига қизиқиш уйғотишдан, уларнинг тарихий ҳақиқатга бўлган қизиқишини ривожлантиришдан иборатдир.

Фаннинг вазифалари Тарих таълими йўналиши бўйича таълим олаётган талабаларни “фан” тушунчасини, фанлари соҳасидаги илмий – тадқиқот ишларини ташкил этишнинг шакллари, усуллари билан таништириш, реферат, курс иши, илмий-тадқиқот ишларига қўйиладиган асосий талаблар билан таништириш, тарих фанлари соҳасидаги илмий–тадқиқот ишлари методикаси курси бўйича назарий ва амалий кўникмаларини шакллантиришдан иборат.

Фаннинг якунида талабалар тарих фанлари соҳасидаги илмий – тадқиқот ишларини ташкил этишнинг асосий вазифалари, методологик принциплари, илмий-методик тадқиқотларнинг илмий ахборот таъминоти ҳақида тарих йўналиши талабалари учун билим, кўникма ва малакаларга эга бўладилар.

Фанни ўрганишда талабалар жаҳон тарихи, Ўзбекистон тарихи, манбашунослик, тарихшунослик, этнография, геральдика, сфрагистика, генеология, хронология ва метрология, палеография, археология, эпиграфика, ономастика фанларидан олган билимларига ва тарих илмига қўйиладиган замонавий талабларга суянадилар.

1.2. Фандан ўтиладиган мавзулар ва улар бўйича машғулот турларига ажратилган соатларнинг тақсими

№	Мавзулар номи	Жами соат	Маъруза	Семинар	Мустақил таълим
1.	Мустақил Ўзбекистон: ривожланиш йўналишлари ва муаммолари. Фаннинг предмети, тадқиқот доираси, мақсади ва вазифалари	10	2		8
2.	Антик даврда илмий тафаккурнинг пайдо бўлиши ва шаклланиши	10		2	8
3.	Қадимги Юнонистонда илмий билимларнинг ривожланиши	10	2		8
4.	Қадимги Римда илмий билимларнинг тараққий этиши	10			10
5.	IX-XI асрда Мусулмон Уйғониш даври. Шарқ алломаларининг дунё илмий тафаккури тараққиётига қўшган ҳиссаси	10	2		8

6.	Марказий Осиёлик алломаларнинг башарият илмий тараққиётига қўшган улуши	10			10
7.	Марказий Осиёлик қомусий мутафаккирларнинг дунё цивилизациясида тутган ўрни	10			10
8	Ўрта асрларда Европа фани	10		2	8
9	Ғарбий Европада Уйғониш даври. XIV-XVI асрлар Европада илмий билимлар ривожидида янги давр	10			10
10	Марказий Осиёда Темур ва темурийлар даври фан тараққиёти	12		2	10
11	Янги давр фани. Фаннинг шаклланиш жараёни ва унинг замонавий талқини	10	2		8
12	XVI-XIX асрларда Марказий Осиёда фаннинг аҳволи	10			10
13	XVI-XIX асрларда Марказий Осиёда фаннинг аҳволи	10			10
14	XX аср илмий техника тараққиёти ва илмий-техника инқилоби асри	12		2	10
	Жами	144	8	8	128

СЕМИНАР МАШҒУЛОТЛАРИ:

1-МАВЗУ: Антик даврда илмий тафаккурнинг пайдо бўлиши ва шаклланиши

Кўриладиган саволлар

1. Инсонларнинг илк жамияти ва илмий билимлар манбаси хусусида.
2. Дастлабки билимларнинг амалий характери ва Қадимги Шарқ мамлакатларида тўпланиши (Миср, Бобил, Ҳиндистон, Хитой).
3. Милoddан аввалги VI асрда Қадимги Юнонистонда илмий билимларни шаклланиш омиллари.

Дарс мақсади: антик даврдаги фан ва илмий билимлар ривожланиш омилларининг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш кўзда тутилади.

Семинар машғулотга тайёргарлик кўриш учун методик кўрсатмалар:

1-савол бўйича: Кишилиқ жамиятининг пайдо бўлиши билан одамзотнинг табиат ва жамият тўғрисидаги дастлабки билим ва кўникмаларининг вужудга келиш омиллари таҳлил қилинади.

2- савол бўйича: Миср, Икки дарё оралиғи ва Критда дастлабки билимларнинг вужудга келиши ва амалий характери тўғрисидаги тасавурларни ҳосил қилиниши ўрганилади.

3-савол бўйича: Қадимги Юнонистон ва Римда фалсафий билимларнинг шаклланиш омиллари таҳлил қилинади.

Адабиётлар:

1. И. А. Каримов «Тарихий хотирасиз келажак йўқ». -Т., 1998.
2. И. А. Каримов наука должна служить прогрессу страны. -Т. 1996.
3. Бернал Дж. Наука в истории общества. -М., 1956. 10-25 бетлар
4. Котюкова Т. В. История науки. -Т.,2002. 5-10 бетлар
5. И . А. Каримов. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. -Т., 1999.

2-МАВЗУ: Ўрта асрларда Европа фани Кўриладиган саволлар

1. Инсон фаолиятининг барча соҳаларида христиан динининг ҳукмронлиги.
2. Схолостика (диний-назарий фалсафа)-ўрта асрлар даври фанининг ўзига хос шакли сифатида.
3. Илк университетларнинг очилиши.

Дарс мақсади: Европада илм-фан ривожланиши ва хусусиятлари тўғрисида, черков схолостикаси, уннинг илм – фан ривожига салбий таъсири, ўрта асрлар Европа олимлари ва уларнинг жаҳон маданияти ривожига қўшган ҳиссалари тўғрисида маълумот бериш ва тушунча ҳосил қилиш

Семинар машғулотга тайёргарлик кўриш учун методик кўрсатмалар:

- 1 – савол бўйича: Илк ўрта асрларда инсонлар онгига черков таъсирининг кучлилик жиҳатларининг сабаблари таҳлил қилинади.
- 2- савол бўйича: Илмий билимларнинг вужудга келишига тўсиқ бўлган схолостиканинг мазмуни ва тафсилотлари таҳлил қилинади.
- 3-савол бўйича: Европада хўжалик тармоқларининг ривожланиши илмий билимларга бўлган эҳтиёжни келтириб чиқариши натижасида дастлабки илм даргоҳларнинг юзага келиш сабаблари ўрганилади.

Адабиётлар:

1. История науки. -Т., 2002.
2. Мозийдан таралган зиё. -Т., 1998
3. -Семёнов. В. Ўрта асрлар тарихи. -Т.. 1973.
4. -Солопов. Е. Концепции современного естествознание. -М. 1998.
5. -Хайруллаев. М. Уйғониш даври ва Шарқ мутаффакирлари. -Т., 1971

3-МАВЗУ: Марказий Осиёда Темур ва темурийлар даври фан тараққиёти

Кўриладиган саволлар

1. Амир Темур ҳомийлигида Марказий Осиёда фан ва маданиятнинг юксалиги.
2. Темурийлар даврида математика, астрономия, география ва тиббиёт тараққиёти.
3. Марказий Осиёда илмий фаолиятнинг табиий, аниқ ва ижтимоий фанлар ривожиди.

Дарс мақсади: Амир Темур ва темурийлар даври илм фан ривожигамавжуд бўлган шарт –шароитларнинг ўзига хос хусусиятлари ва омиллари ўрганилади.

Семинар машғулотга тайёргарлик кўриш учун методик кўрсатмалар:

1- савол бўйича: Амир Темурнинг илм-фанга ҳомийлик қилганлигини кўрсатиш, донишманд ва билимли кишиларни Амир Темур давлатидаги ўрнини тушунтириш.

2-савол бўйича: Улуғбек Академиясининг ташкил топиш шарт-шароитини ва академиянинг иш фаолияти ҳақида маълумотлар таҳлил этилади.

3-савол бўйича: Темурийлар даврида кўплаб фан соҳаларининг ривож топишига зарур бўлган шарт-шароитларнинг мавжудлигини атрофлича таҳлил қилиш кўзда тутилади.

Адабиётлар:

1. Семёнов. В. Ўрта асрлар тарихи. -Т., 1973.
2. История науки. -Т., 2002
3. Мозийдан келган зиё. -Т.. 1998.
4. И. Мўминов. Амир Темурнинг Ўрта Осиё тарихида тутган ўрни ва роли. -Т., 1993
5. Темур тузуклари. -Т., 1991.
6. Аҳмедов. Б. Улуғбек. -Т., 1989

4-МАНЗУ: XX аср-илмий техника тараққиёти ва илмий-техника инқилоби асри

Кўриладиган саволлар

1. Марказий Осиёда биринчи университетнинг очилиши ва унинг минтақада фан ривожига қўшган ҳиссаси.
2. XX аср ўрталари-илмий-техника инқилобининг бошланиши.
3. Ўзбекистонда Фанлар Академиясининг ташкил топиши.
4. Жамият ривожига илмий-техника инқилобининг таъсири ва илмий-техника тараққиётининг жадаллашуви.

Дарс мақсади: XX асрнинг биринчи ярмида илмий техника тараққиётининг моҳияти ва аҳамияти ҳамда илмий техника тараққиётининг жамият ривожига инқилобий таъсирининг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида маълумот бериш ва тушунча ҳосил қилиш.

Семинар машғулотга тайёргарлик кўриш учун методик кўрсатмалар:

1-савол бўйича: Марказий Осиёда муҳим ўрин тутган илм даргоҳининг вужудга келиш шарт –шароитлари атрофлича таҳлил қилинади.

2-савол бўйича: Илмий техника тараққиётининг давоми ҳисобланган илмий техника инқилобининг ривожланиш босқичлари ва натижалари таҳлил қилинади.

3-савол бўйича: Собиқ Иттифоқ даврида вужудга келган Фанлар Академиясининг ташкил топиши ва иш жараёнлари таҳлил қилинади.

4-савол бўйича: Илмий техника инқилобининг жамият тарққиётига ижобий ва салбий таъсирини таҳлил қилади.

Адабиётлар:

1. Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Танланган асарлар тўплами. -Т., 1999.
2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институтини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори. «Халқ сўзи», 1998, 27 июл.
3. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Мирзо Улуғбек» номидаги Тошкент Давлат Университети «Мирзо Улуғбек» номидаги Ўзбекистон Миллий университети деб номлаш ҳақидаги фармони. «Халқ сўзи», 2000, 28 январ.
4. Конюшая Ю.П. Открытие и научно-техническая революция. -М., 1974.

ФАННИНГ РЕЙТИНГ ИШЛАНМАСИ ВА БАҲОЛАШ МЕЗОНИ

3.1. «Фан ва техника тарихи» фани бўйича рейтинг ишланма умумий соат – 160 с, маъруза – 36 с, амалий машғулот – 40с, ТМИ-84

№	Назорат турлари	сони	балл	Жами балл
1	1.1. Амалий машғулотларни бажариш	4	3	12
		8	6	48
	1.2. ТМИ – уйга вазифа (ёзма)	10	1	10
	1.3. Тест ечиш			70
	Ж а м и			100

Мустақил иш топшириқлари.

Т-р	Топшириқ мавзулари	Соат
1	«Фаннинг таснифи» мавзусида реферат ёзиш.	4
2	Фалес ва Демокритнинг илмий дунёқараши мавзусида илмий ахборот тайёрлаш.	4
3	Интернет саҳифаларидан Арастунинг ҳаёти ва фаолиятига оид материалларни тўплаш.	4
4	Ислом динининг илм фанга муносабати мавзусида реферат тайёрлаш.	4
5	«IX-XI асрда Мусулмон Уйғониш даври» мавзусида илмий мақола тайёрлаш.	4
6	Хоразм Маъмун академиясининг фаолияти хусусида.	4
7	Абу Райҳон Беруний фаолияти.	4
8	Абу Али Ибн Сино фаолияти.	4
9	Имом Бухорий буюк муҳаддис аллома.	4
10	Абу Наср Фаробий фаолияти.	4
11	Мусулмон Уйғониш даври алломалари.	4
12	Буюк географик кашфиётлар (хариталар чизиш билан).	4
13	Мирзо Улуғбекнинг астрономия мактаби.	4
14	Европада илк университетларнинг очилиши.	4

15	А.Энштейн ва нисбийлик назарияси.	4
16	Туркистон жадидларини илм-фанга қўшган ҳиссаси.	4
17	Ўзбекистон Миллий университетининг Ўзбекистондаги фан ривожига қўшган ҳиссаси.	4
18.	Оралиқ назоратга тайёргарлик кўриш.	8
19	Семинар машғулотларига тайёргарлик кўриш.	8
ЖАМИ:	84	

ТАЛАБАЛАР МУСТАҚИЛ ИШЛАРИ.

1-ТМИ: Хоразм Маъмун академиясининг фаолияти хусусида.

Турон заминида мазкур академиянинг фаолиятининг ўлка маданиятининг барча тармоқларини нисбий ҳолда ривожланишига ўз таъсирини кўрсатиш ҳолатлари манбалар орқали таҳлил қилинади ва маълумотлар тавсифлаб берилиши лозим.

2-ТМИ: Муслмон Уйғониш даври алломалари.

Шарқнинг Ренессанси даврида фаолият кўрсатган йирик фан, маданияти, санъат вакилларининг ҳаёти ва ижоди хусусида мавжуд маълумотларни тавсифлаб бериши лозим.

3-ТМИ: Буюк географик кашфиётлар (хариталар чизиш билан).

Жаҳон халқларининг ўзаро ҳамкорлигида муҳим ўрин тутган буюк географик кашфиётларнинг ижтимоий-иқтисодий соҳаларнинг ривожланишига муҳим манба бўлиб хизмат қилган жиҳатлари атрофлича таҳлил қилинади.

4-ТМИ: Мирзо Улуғбекнинг астрономия мактаби.

Темурийлар сулоласининг ёрқин вакилларида ҳисобланган йирик давлат ва фан арбоби Мирзо Улуғбекнинг табиий ва гуманитар фанлар соҳасида қилган ишларининг жаҳон фани тараққиётидаги тутган ўрнини изоҳлаб беришдан иборат.

5-ТМИ: Европада илк университетларнинг очилиши.

Европада хўжалик тармоқларининг ривожланиб бориши ҳамда ишлаб чиқаришга бўлган интилишларнинг ортиб бориши натижасида илмий билимларга бўлган эҳтиёж туфайли дастлабки илм даргоҳларининг вужудга келиши сабаб ва оқибатлари атрофлича таҳлил қилинади.

6-ТМИ: А.Энштейн ва нисбийлик назарияси.

А.Эйнштейннинг мутаносиблик назариясининг шаклланиши ва квант механикасининг кашф қилиниши оид маълумотларни тавсифлаб берилиши лозим.

7-ТМИ: Туркистон жадидларини илм-фанга қўшган ҳиссаси.

Туркистонда ўтган аср бошида юзага келган маърифатпарварлар ҳаракатининг пайдо бўлиш сабаблари, ўзига хос хусусиятлари ва мақсадларига оид маълумотларни тавсифлаб бериши лозим.

8-ТМИ: XX аср фан ва техникасининг энг муҳим ютуқлари.

Инсониятнинг XX асрга келиб фан соҳасида эришган ютуқлари, фан-техника тараққиёти босқичлари ва илмий-техника инқилобининг бошланиши, унинг мазмун ва моҳиятига оид маълумотларни тавсифлаб бериши лозим.

ФАН ЮЗАСИДАН СЕССИЯ ОРАЛИҚ НАЗОРАТ САВОЛЛАРИ

1. Тарих фани ҳақида умумий маълумотлар.
2. Ғарбда уйғониш даврининг моҳияти.
3. Табиий фанларнинг юзага келиши тарихидан.
4. XIV – XVI асрларда Европада илмий билимларнинг тараққиёти.
5. Фан тармоқларининг узвий боғлиқлиги.
6. Қадимги Месопатамияда фанларнинг ривожини.
7. Буюк географик кашфиётлар даврида фаннинг ўрни.
8. ФТИ нинг жаҳон фанининг ривожланишидаги муҳим аҳамияти.
9. Қадимги Хитойда фанлар ривожини.
10. Ислом дини ва унинг фандаги ўрни.
11. XX асрдаги ИТТ нинг урта босқичининг аҳамияти.
12. Қадимги Римда фанлар ривожини.
13. Тарих фанининг мақсад вазифалари.
14. Б. Муфтийнинг табиий фанларнинг Ўрта Осиёда ривожланишига қўшган ҳиссаси.
15. Эллинистик даврида фан ривожини.
16. Сўфизм таълимоти.
17. Л. Морганнинг ижтимоий фанга қўшган ҳиссаси.
18. Византия империясида таълим системаси.
19. Ал – Бухорийнинг илмий мероси.
20. Д. Кейнинг саноат инқилобига қўшган ҳиссаси.
21. Византияда IV – VII асрларда табиий ва гуманитар фанларнинг равнақи.
22. А. Темур даврида илм – фан ривожини.
23. М. Ломоносовнинг табиий фанларга қўшган ҳиссаси.
24. Салиб юришлари даврида Византияда фаннинг аҳволи.
25. А. Темур саройидаги олимлар фаолияти.
26. Аристотелнинг фан оламидаги хизматлари.
27. Ал – Хоразмийнинг илмий фаолияти.
28. XVIII асрнинг иккинчи ярмидаги технологик инқилоб.
29. Л. Карнинг фанга қўшган ҳиссаси.
30. Шарқ уйғониш даври.

31. Схоластиканинг моҳияти.
32. Т. Морнинг “Утопия” асарининг моҳияти.
33. Ал – Хоразмийнинг илмий мероси.
34. Буюк географик кашфиётларнинг илмий билимларнинг ривождаги ўрни.
35. Европада XX асрдаги муҳим илмий кашфиётлар.
36. Мустақиллик йилларида гуманитар фанларга янги қарашнинг вужудга келиши.
37. Мирзо Улуғбекнинг илмий фаолияти.
38. Г. Галилейнинг табиий фанларга қўшган ҳиссаси.
39. Н. Коперникнинг табиий фанларга қўшган ҳиссаси.
40. Мустақиллик йилларида ЎзРФА нинг фаолияти.
41. Фаннинг ҳаётдаги ижтимоий ўрни.
42. Ўрта асрларда фаннинг ривож (Ўрта Осиёда).
43. Мустақиллик даври фан тараққиётидаги янги босқич.
44. Схоластика – ўрта асрлар даври фанининг ўзига хос шакли.
45. Бобур даврида гуманитар фанларнинг ривож.
46. Ф. Беконнинг фанга қўшган ҳиссаси.
47. ЎзРФА нинг ташкил топиши.
48. Сомонийлар даврида илм – фан ривож.
49. XVIII аср охири XIX аср бошларида Европада илмий билимларнинг юксалиши.
50. М. Полонинг фан оламидаги ўрни.
51. Ўрта асрлар даврида Европада техника соҳасидаги ютуқлар.
52. А. Навоий ва унинг фандаги ўрни.
53. Мустақиллик йилларида илмий салоҳият (Ижтимоий фанлар мисолида).
54. Ибн Синонинг тиббиёт соҳасидаги илмий мероси.
55. XII асрда Европада технологик инқилобнинг юзага келиш сабаблари.
56. Марказий Осиёда XVIII – XIX асрларда табиий фанларнинг тараққиёти.
57. Буюк Карл империясида маданий ҳаёт.
58. Фан тараққиётига жадидларнинг қўшган ҳиссаси.
59. Тарих фанининг таркибий қисмлари.
60. Ўрта асрларда Европада гуманитар фанларнинг ривож.
61. Марказий осийда биринчи университетнинг очилиши.
62. Адабиёт соҳасида З. М. Бобурнинг илмий фаолияти.
63. Берунийнинг илмий фаолияти.
64. XX аср ўрталарида илмий - техника инқилобининг бошланиши.
65. Хондамирнинг фан ривожига қўшган ҳиссаси.
66. Қадимги Мисрда илмий билимларнинг дастлабки куртаклари.
67. Кадрлар тайёрлаш дастурининг мақсад ва вазифалари.
68. Гуманизмнинг моҳияти.
69. Фан тараққиётида Арастунинг ўрни.

70. А. Қушчининг табиий фанлар соҳасидаги изланишлари.
71. Диний ва дунёвий – илмий билимларнинг уйғунлашуви ва бир – бирини бойитиши.
72. XIX асрнинг иккинчи ярмида Туркистонда рус олимларининг фаолияти.
73. Маъмун академияси.
74. Шарқ олимларининг дунё илмий тафаккури тараққиётига қўшган ҳиссаси.
75. XIX асрнинг биринчи ярмида Европада илмий билимларнинг ривожлари.
76. Сомонийлар даврида илм – фан ривожлари.
77. IX – XII асрларда Марказий Осиёда илм -- фан ривожлари.
78. Буюк географик кашфиётларнинг аҳамияти.
79. С. Журжонийнинг гуманитар фан соҳасидаги хизматлари.
80. Қозизода Румийнинг табиий фанлар соҳасидаги хизматлари.
81. Мустақиллик йилларида гуманитар фанларнинг тараққиёти ва вазифалари.
82. И. Каримовнинг “Тарихий хотирасиз келажак йўқ “ асарининг аҳамияти.
83. Қадимги Хитойда тиббиёт соҳасида амалга оширилган ишлар
84. ”Зафарнома “ асарининг моҳияти
85. Крузенштерннинг илмий экспедициясининг натижалари
86. Қадимги Грецияда Милет ўлкасининг фан оламидаги хизматлари
87. Г. Галилейнинг фан оламида тутган ўрни
88. XX асрда Англияда табиий фанлар соҳасидаги ютуқлар
89. Фан техника фанининг предмети
90. Фан оламида Н. Коперникнинг хизматлари
91. ИТТ биринчи босқичи ҳақида маълумот
92. Наршахийнинг “Бухоро тарихи асарини ” аҳамияти
93. XVIII- XIX асрларда Россияда фан ва техника соҳасида амалга оширилган ишлар
94. ЎзРФА нинг ташкил топиши ва фаолияти
95. Платоннинг фан оламидаги хизматлари
96. XVII асрда Россияда табиий фанларнинг ривожланиши
97. XXI асрда Ўзбекистонда илм фан соҳаларидаги ривожланиши тўғрисида
98. Аристотельнинг фан оламидаги хизматлари
99. Китоб босиш соҳасида И. Гутенбергнинг хизматлари
100. Илмий техника тараққиётининг 2-3 босқичлари ҳақида маълумот

YAKUNIY BAHOLASH TAXMINIY TEST SAVOLLARI

“Barcha fanlar otasi” deb kimni nazarda tutishadi?	*Arastuni	Demokritni	Aflotunni	Suqrotni
“Fan tarixi va ikki asr olimlari” asari muallifi kim?	*Dekandol	Dikpens	Morgan	Engels
“Fan tarixi va ikki asr olimlari” asari muallifi kim?	*Dekandol	Dikpens	Morgan	Engels
“Fan tarixi va ikki asr olimlari” asari nechanchi yilda yozilgan?	*1873	1892	1876	1874
«Don Kixot» asarining asosiy qaxromonlari kimlar?	*Don Kixot va Sancho Pansa	Don Kixot va Romeo	Don Kixot va Rable	Don Kixot va Yago
«Don Kixot» asarining asosiy qaxromonlari kimlar?	*Don Kixot va Sancho Pansa	Don Kixot va Romeo	Don Kixot va Rable	Don Kixot va Yago
«Sikst madonnasi» qaysi rassom qalamiga mansub?	*Mikelanjelo	Leanardo do Vinchi	Velaskes	Rafael
«Sikst madonnasi» qaysi rassom qalamiga mansub?	*Mikelanjelo	Leanardo do Vinchi	Velaskes	Rafael
«Utopiya» asari qaysi yozuvchi asari xisoblanadi?	*Tomas Mor	Shekspir	Fransua Rable	Servantes
«Utopiya» asari qaysi yozuvchi asari xisoblanadi?	*Tomas Mor	Shekspir	Fransua Rable	Servantes
«O'zbek davlatchiligi tarixini o'rganish» Respublika ilmiy seminarining 1-chi seminari nechanchi yilda bo'lib o'tdi?	*1998 y 11 avgust	1997 y 10 oktyabr	1998 y15 may	1999 y11 sentyabr
«O'zbek davlatchiligi tarixini o'rganish» Respublika ilmiy seminarining 1-chi seminari nechanchi yilda bo'lib o'tdi?	*1998 y 11 avgust	1997 y 10 oktyabr	1998 y15 may	1999 y11 sentyabr
«O'zbekiston tarixi» ilmiy jurnali qachon tashkil etilgan?	*1998y	1997 y	1999 y	1996 y
«O'zbekiston tarixi» ilmiy jurnali qachon	*1998y	1997 y	1999 y	1996 y

tashkil etilgan?				
1998 yil 27 iyul kuni kaysi karor chikarilganligini aniklang.	*"UzR FA Tarix instituti faoliyatini takomillashtirish tugrisida"	"Uzbekiston tarixi" ilmiy jurnalini tashkil etish tugrisida	"Uzbek davlatchiligi tarixi kontseptsiyasini tuzish tugrisida"	"Tarixiy tadqiqotlarni rivojlantirish kontseptsiyasi tugrisida"
1998 yil 27 iyul kuni kaysi karor chikarilganligini aniklang.	*"UzR FA Tarix instituti faoliyatini takomillashtirish tugrisida"	"Uzbekiston tarixi" ilmiy jurnalini tashkil etish tugrisida	"Uzbek davlatchiligi tarixi kontseptsiyasini tuzish tugrisida"	"Tarixiy tadqiqotlarni rivojlantirish kontseptsiyasi tugrisida"
XV-XVII asrlarda fanda qanday o'zgarish yuz berdi?	*differentsiya ya'ni fanlarning ajralishi	gumanitar fanlarning vujudga kelishi	aqidaparastlikning avj olishi	to'g'ri javob yo'q
XV-XVII asrlarda fanda qanday o'zgarish yuz berdi?	*differentsiya ya'ni fanlarning ajralishi	gumanitar fanlarning vujudga kelishi	aqidaparastlikning avj olishi	to'g'ri javob yo'q
Al Farg'oniyni dunyoga tanitgan mashhur asari	**"Astronomiya negizlari"	"Ziji kuragoniy"	"Al qonun fit tib"	"Xindiston"
Al Farg'oniyni dunyoga tanitgan mashhur asari	**"Astronomiya negizlari"	"Ziji kuragoniy"	"Al qonun fit tib"	"Xindiston"
Amir Temur saroyida ijod etgan olimlar va donishmandlar katorini toping.	*Kozizoda Rumi, Xusomiddin Kermoniy, mavlono Axmad, Shamsuddin Munshiy, Abdujabbor Xorazmiy, Alouddin Koshiy	Farobiy, Beruniy, Ibn Sino, Imom Buxoriy, al Fargoniy, al Xorazmiy.	Ali Kushchi, Boysunkur Mirzo, Xusayn Boykaro, Sakkokiy, Atoyi.	Nakshbandiy, Xoja Axror, Alisher Navoiy, al Xorazmiy
Amir Temur saroyida ijod etgan olimlar va donishmandlar katorini toping.	*Kozizoda Rumi, Xusomiddin Kermoniy, mavlono Axmad, Shamsuddin Munshiy, Abdujabbor Xorazmiy, Alouddin Koshiy	Farobiy, Beruniy, Ibn Sino, Imom Buxoriy, al Fargoniy, al Xorazmiy.	Ali Kushchi, Boysunkur Mirzo, Xusayn Boykaro, Sakkokiy, Atoyi	Nakshbandiy, Xoja Axror, Alisher Navoiy, al Xorazmiy
Buxoroda kaysi til rivoj etgan (1X-X asrlar)oda qaysi til rivoj etgan edi?	*Sugdiy	Tojik	Fors	Turkiy
Buxoroda kaysi til rivoj	*Sugdiy	Tojik	Fors	Turkiy

etgan (1X-X asrlar)oda qaysi til rivoj etgan edi?				
Vilyam Shekspir asarlari qatorini ko'rsating	*Gamlet, Otello, Qirol Lir	Don Kixot, Utopiya, Qirol Lir.	Utopiya, don Kixot Otello	Utopiya, Gamlet, Qirol Lir
Vilyam Shekspir asarlari qatorini ko'rsating?	*Gamlet, Otello, Qirol Lir	Don Kixot, Utopiya, Qirol Lir.	Utopiya, don Kixot Otello	Utopiya, Gamlet, Qirol Lir

ИНФОРМАЦИОН-УСЛУБИЙ ТАЪМИНОТ АСОСИЙ АДАБИЁТЛАР

№	Муаллиф, адабиёт номи, тури, нашриёт, йили, хажми	Кутубхона да мавжуд нусхаси
1.	Каримов И.А. Фаннинг вазифаси —Ватаннинг гуллаб яшнашига хизмат қилиш. Т., 1994.	2
2.	Каримов И.А. Фан мамлакат тараққиётига хизмат қилиши керак. Т., 1994.	2
3.	Каримов И.А. Улуғбек рухи абадий яшайди. Т. 1994.	2
4.	Каримов И.А. Ўзбекистон XXI аср бусағасида: хавсизликка таҳдид, тараққиёт шартлари кафолатлари. Т., 1997.	10
5.	Каримов И.А. Авлодларнинг баркамол ривожини — Ўзбекистон тараққиётининг асоси. Т., 1997.	10
6.	Каримов И.А. Мафкура— бу миллат, жамият ва давлатни бирлаштирувчи байроқ. Т., 1998.	10
7.	Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Танланган асарлар тўплами. Т., 1999.	10
8.	Каримов И.А. Юксак маънавият енгилмас куч. Т, “Маънавият” 2008.	10
9.	Каримов И.А. Жахон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари. Т., “Ўзбекистон”, 2010.	10
10	Каримов И.А. Асосий вазифамиз – ватанамиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигини янада юксалтириш. Т., “Ўзбекистон” 2010.	2
11	Каримов И.А. Биз бағри кенг ва хамдард халқимиз. “Андижон нашриёт матбаа” Маъсулияти чекланган жамият. 2010.	2
12	Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т. Ўзбекистон. 2011.	40
13	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси, Тарих институтининг фаолияти такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори. «Халқ сўзи», 1998й. 27 июль.	Электрон

14	Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А. Каримовнинг «Мирзо Улуғбек» номидаги Тошкент Давлат Университети «Мирзо Улуғбек» номидаги Ўзбекистон Миллий Университети деб номлаш ҳақидаги фармони. «Халқ сўзи», 2000й. 28 январь.	электрон
15	Котюкова Т. История науки. Т., 2003.	16
16	Баходиров Р. Из истории классификации наук на средневековом Востоке. Т., 2000.	
17	Маънавият юлдузлари. Т., 1999.	4
18	Ғарб фалсафаси. Т., 2004.	
19	Шермухамедова Н. Фалсафа ва фан методологияси. Т., 2005.	15
20	Холбоев С. Миллий университетнинг тарихий илдизлари ва ташкил топиши. Т., “ Шарқ ”, 2003.	1
21	Назаров О. Фан ва техника тарихидан ўқув услубий мажмуа. Гулистон, 2013	10
22	Запарий В. В., Нефедов С. А.История науки и техники. Екатеринбург, 2003(сокращенный вариант, курс лекций УралГТУ).	Электрон версия

5.2. ҚўШИМЧА АДАБИЁТЛАР

№	Муаллиф, адабиёт номи, тури, нашриёт, йили, ҳажми	Кутубхонада мавжуд нусхаси
1.	Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг 50 йиллиги. Т., 1993.	10
2.	Алимова Д.А. История как история, история как наука. Т., “Ўзбекистан” 2008.	Электрон
3	Абдунабиев А., Саидова М. Сто имен в витке истории. Т., 2000.	
4.	Бернал Д. Наука в истории общества. М., 1956.	1
5	Азизов. С. Марказий Осиёда астрономия ва Улуғбек мактаби. Т., “Ўзбекистон” 2009.	2
6	Азизов Шодмонқул, Азизова Санобар. Маърифатпарварлик-ижтимоий-маданий ходиса. Т., 2008.	
7	Баходиров Р. Из истории классификации наук на средневековом Востоке. Т., 2000.	
8	Саъдуллаев А, Сатлиқов А. Хоразм Маъмун Академиясининг тарихий илдизлари. Урганч., 2003.	2
9	Хайруллаев М. Ўрта Осиёда илк уйғониш даври	23

	маданияти. Т., 1994.	
10	Шамухамедов III., Дан З. Ташкентский Университет основоположник науки в Средней Азии. Т., 1980.	
11	Фелта Я., Новый Л. История естествознания в датах. Хронологический обзор. М., 1987.	
12	Очерки истории естественнонаучных знаний. М., 1982.	
13	Очерки арабской культуры V-XV вв. М., 1982.	
14	Наука Средней Азии и мировая цивилизация. Т., 2000	
15	Алимов У. Имом ал-Бухорий барҳаёт. Т. 2011.	2
16	Вернадский В.И. Труды по истории науки в России. М., 1988.	
17	Виргинский В.С, Хотеев В.Ф. Очерки истории науки и техники 1870-1917 гг.М., 1988.	
18	Эрматов Х. Нобел мукофоти совриндорлари. Т. 2011.	

5.3. ТАВСИЯ ҚИЛИНАДИГАН ҚЎШИМЧА АДАБИЁТЛАР ВА АХБОРОТ МАНБАЛАРИ

№	Муаллиф, номи, тури, йили, ҳажми, сақланиш жойи, электрон адреси	
1	Абдулҳаким Шаръий Жузжоний. Марғилоний ва унинг издошлари. Т., 2000.	
2	Античная культура. Словарь-справочник. М., 1995	
3	Сто великих научных открытий. М., 2002	
4	Сто великих ученых. М., 2000	
5	Философия и методология науки М., 1996	
6	Интернет ресурслари: www/gumer.info/history/schiln/16.php ; www.gumer.info/Buks/Culture/Dolg/bilio.php .; Наука и жизнь (журнал) – www.naukajizn.ru ; Степин В.С., Горохов В.Г. Глобальные научные революции: от классической к позднеклассической науке. www.gumer.info/step/inclex.php .; Теория тайн и загадок – www.x-feiles.org.ua	